

॥ देउराली सोसाइटीको जाग ॥

लाप्ति का लाभुनाम रही बालबालाको जाग - देउराली
भवानीपुर नगरपालिका वासिनाहरूको जाग
जागुनाथ राम रामानी सालाहाले घोषणा

प्रमुख वर्षीय नालाई बवारी साधारण चाराट

२५ औं वार्षिक साधारण सभा

देउराली सोसाइटी

स्थान: रामानी, रामानी, नेपाल

फोन नं.: ९८५-४८०००८, पत्रकर्ता नं.: ९८५-४८०८८५
ईमेल: deulari.sosaiete@gmail.com, वेबसाइट: www.deularisociety.org.np

देउराली सोसाइटी

उपाध्यक्ष नानापाल, निष्ठापुण

देउराली सोसाइटी
२५ औं वार्षिक साधारण सभा
मिति: २०७५ मार्च १५ जाते
स्थान: रामानी बाबानी, नेपाल रामानी सहित
उपाध्यक्ष
देउराली सोसाइटी कार्य समिति

२५ औं वार्षिक साधारण सभा वार्षिक प्रतिवेदन

आ.व. २०७४/०७५

विषयसूचि

क्र.सं.	विषय	पेज नं.
	भूमिका	१
	देउराली सोसाइटीले अवलम्बन गरेको मूल्यमान्यता	२
	आर्थिक वर्ष २०७४ /०७५ मा संस्था अन्तरगत संचालित कार्यक्रमहरु :	३
१.	स्थानिय अधिकार :	३
२.	गरीबी निवारण कार्यक्रम :	५
३.	स्थानिय शासन तथा सामूदायिक विकास कार्यक्रम (LGCDP):	६
४.	वाल अधिकार तथा शान्ति शिक्षा कार्यक्रम (CRP):	६
५.	पूर्ण सरसफाई कार्यक्रम :	७
६.	ग्रामिण खानेपानी तथा सरसफाई कार्यक्रम :	८
७.	उद्यम विकास रणनीतिक योजना तर्जूमा	९
८.	छथर गाउँपालिकासंग साभेदारी कार्यक्रम	१०
९.	आठराई गाउँपालिकासंग साभेदारी कार्यक्रम	११
१०.	श्रोत केन्द्र विकास	११
११.	आर्थिक प्रतिवेदन	१२
१२.	आ.व. २०७५/७६ को प्रस्तावित कार्यक्रम तथा बजेट	१५

भुमिका

वि.सं. २०४८ सालमा तत्कालिन जलजले गाविस निवासी समाजसेवी श्री डिकेन्द्रकुमार मास्केको प्रेरणावाट देउराली सोसाइटी नामक सामाजिक संस्था स्थापना भएको हो । तेहथुम जिल्लाको ग्रामिणक्षेत्रहरु जलजले, सिम्ले र ओयाकुङड गाविसहरूलाई मात्र लक्षित गरी कार्यक्रम संचालन गर्ने सोच राखिएकोले ति गाविसहरूको संगमस्थल देउराली डाडाको नामवाट देउराली सोसाइटी नाम जुराएर दर्ता गरिएको थियो । यो संस्था तेहथुम स्थित गैरसरकारी संस्थाहरूमा सबैभन्दा पुरानो सामाजिक संस्था हो। वि.सं. २०५६ सालदेखी देउराली सोसाइटीले कार्यक्षेत्र विस्तार गरेकाले संस्थाको सम्पर्क कार्यालय म्याडलुड वजारमा खोलिएकोमा अन्ततः २०५७ सालदेखी पूर्णरूपमा कार्यालय संचालन जिल्लाको सदरमुकामवाट नै हुन थालेको हो । यसरी कार्यक्षेत्र विस्तार गर्दै जाने क्रममा हाल तेहथुम स्थित सबै गाउँ एवं नगरपालिकाहरूमा संस्थाको कार्यक्रमहरु संचालनमा रहेकाछन् ।

सभ्य, स्वाबलम्बी तथा आत्मनिर्भर समाजको निर्माण गर्ने परिकल्पनाको साथमा आफ्नो गतिविधी संचालन गरिरहेको यस संस्थाले सचेतना, सशक्तिकरण एवं क्षमता अभिवृद्धी, स्थानिय श्रोतसाधनको अधिकतम परिचालन, स्थानिय निकाय एवं सरोकारवालाहरूसंग समन्वय राखी कार्य संचालन गर्ने द्येय राखेकोछ । यसैगरी विपन्न तथा पछाडी पारिएका समुदायको श्रोत साधनमा पहुंच अभिवृद्धी गर्दै जीवनयापनमा सुधार ल्याउने, सामाजिक मर्यादा स्थापित गर्ने लक्ष्य लिएकोछ ।

शुरुवातमा संस्थाले माग र आवश्यकतामा आधारित भएर साना भौतिक पर्वथार विस्तार जस्तै खानेपानी, सिंचाई, विद्यालय भवन तथा फर्निचर र खेलमैदान निर्माणमा जोड दिएको थियो । यस्तो कार्यक्रमवाट सिकाई लिदै विपन्न समुदायहरु कममात्र लाभान्वित भएको महसुस गरेर ती वर्गका लागि आय आजैनमुखी कार्यक्रम संचालन गर्नमा जोड दिईएको थियो । यसैले कृपी तथा पशुजन्य र सीप विकास सम्बन्धि कार्यक्रम संचालन गरियो । यस क्रममा अझ समाजको पछौटेपनमा परिवर्तन गर्नका लागि सबै वर्गमा सचेतनाको आवश्यकता वोध गरी सामाजिक परिचालनमा जोड दिने कार्य गरियो । सामाजिक परिचालनको परिणामतः समुदायको संगठित प्रयासलाई सबलीकरण गर्न समुहहरु गठन र तिनीहरूको संस्थागत विकास गर्दै समुदाय तहबाट गाविस हुदै जिल्ला तह भएर केन्द्रिय स्तरसम्म पहुंच अभिवृद्धी गर्नमा जोड दिइयो । यस शिलशिलामा समुह निर्माण, सहकारी संस्था प्रवर्द्धन, गैर सरकारी संस्थाको विकास, जिल्ला तहको संघ सञ्जाल स्थापना, केन्द्रिय स्तरको संरचनाहरूमा उनीहरूको सहभागिताका लागि क्षमता विकास गर्दै श्रोत साधन र अवसरहरूमा पहुंच बढ्दी गर्ने कार्य गर्दै सहयोगी संस्थाको भुमिका पनि निर्वाह गरिएको थियो । संस्थाले विपन्न तथा पछाडी पारिएका वर्गको सचेतना अभिवृद्धी गर्दै आफ्नो हक अधिकारको लागि पैरवी गर्न सक्षम तुल्याउदै जिम्मेवार नागरिक वन्नमा सहजीकरण गरिएकोछ । संस्थाले यस्तो प्रयास गरी रहँदा समुदायको जीवनयापनमा टेवा पुग्ने गरी आयमुलक, सीप विकास, उद्यमशिलता विकासमा सघाउ पुग्ने र कौठन जीवनयापनलाई सहज

तुल्याउन खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना संचालन, सिंचाइ सुविधा, बजार पुर्वाधार विकास, सामुदायिक भवन निर्माण आदिमा सहयोग गर्ने पनि संस्थाले ध्यान पुऱ्याइ रहेकोछ । यसको अलावा उपयक्त सीप र प्रविधी विकास तथा हस्तान्तरण, पुऱ्जी निर्माण, परिचालन र वित्तिय सेवामा पहुँच बढ़ाइ, बजार सेवा विस्तार, उत्पादनमा विविधिकरण आदिमा पनि संस्थाले सहजीकरण गरीरहेकोछ ।

देउराली सोसाइटीले अवलम्बन गरेको मुल्यमान्यता

सुशासन, पारदर्शीता र जवाफदेहीताका लागि संस्थाले पैरवी गरी रहेदा स्वयं संस्थाले पनि यसलाई आत्मसाथ गर्न सकेमा मात्र नैतिक वल परदछ । यसका लागि निम्न बमोजिमको अभ्यासहरु संस्थाले अवलम्बन गरिरहेकोछ ।

- एक व्यक्ति दुई कार्यकालसम्ममात्र संस्थाको अध्यक्ष हुन पाउने व्यवस्थालाई अवलम्बन गरिएकोछ ।
- एकाधरका एक भन्दा बढीले लाभको पद धारण गर्ने पाउने छैन भन्ने व्यावस्थालाई अवलम्बन गर्दै एकै परिवारका एक भन्दा बढी एकैपटकमा कर्मचारी या कार्यसमितिमा रहन नपाउने व्यवस्था व्यवहारत लागु गरिएकोछ ।
- पारदर्शीता र जवाफदेहीताको अवलम्बन गर्ने क्रममा प्रत्येक कार्यक्रम संचालन गर्दा स्थलगतरूपमै खर्च सार्वजनिकीकरण गर्दै सहभागिहरुहाटै खर्च अनुमोदन गर्ने परिपाटी अवलम्बन गरिएकोछ भने कार्यक्रम संचालन गर्दा पुष्ट्याइ हुने ढंगबाट गर्ने अधिकतम प्रयाश गरिएकोछ ।
- राजनितिक तटस्थितालाई आत्मसाथ गर्दै अधिकारवाला वर्गहरु विपन्न तथा पछाडि परिएका समुदाय, महिला, दलित, आदिवासी जनजाती, अपाङ्ग, एकल महिला, जेष्ठनागरिक, सिमान्तकृत वर्ग आदिको पक्षधरता लिएर काम गर्ने गरिएकोछ ।
- संस्थाले समावेशीकरणलाई आत्मसाथ गर्ने गरिएकोछ । वर्तमान १२ सदस्यीय कार्यसमितिमा महिला ३३% र पुरुष ६७% रहनु भएकोछ भने दलित १६%, आदिवासी जनजाती ५०%, खसआर्य ३३% रहनु भएकोछ । हाल कार्यरत १४ जना कर्मचारीमा महिला ४३% र पुरुष ५७% रहन भएकोछ । जसमा दलित १४%, आदिवासी जनजाती ४३%, खसआर्य ४३% रहनु भएकोछ ।
- संस्थाको संरक्षक सदस्य १ जना र आजीवन सदस्यहरु २६७ जना रहेकोमा महिला ३२% र पुरुष ६८% रहेकाछन् भने ती मध्ये दलित ९%, आदिवासी जनजाती ४३% र खसआर्य ४८% र मध्येशी १% रहेकोछ । यसवर्ष ४ जनाले मात्र आजीवन सदस्यता प्राप्त गर्नु भएकोछ ।
- लक्षित समुदायलाई संस्थाको नेतृत्वमा स्थापित गर्ने नीति अखित्यार गरे अनरुप संस्थाको कार्यक्रममा आवद्ध संस्था र समुहहरु ५३ वटालाई संस्थागत सदस्यता प्रदान गर्दै वर्तमान १२ सदस्यीय कार्यसमितिमा एकजना सदस्यको प्रतिनिधित्व रहेकोछ ।

- देउराली सोसाइटीको विधान अनुसार कार्य समितिको वैठक सामान्यतया ३ महिनाको अन्तरालमा १ पटक वस्ने व्यवस्था भएकोमा वर्तमान कार्यसमितिको १५ महिनाको अवधिमा ६ पटक वैठक वसेकोछ भने यहि अवधिमा सचिवालयको वैठक ६ पटक वसेकोछ ।

आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ मा संस्था अन्तरगत संचालित कार्यक्रमहरु : आ.व. २०७४/०७५ मा विभिन्न दातृ निकायहरूको सहयोग र साझेदारीमा १० ओटा कार्यक्रमहरु संचालन भएकाछन् । जो निम्न अनुसार रहेकाछन् ।

(१) स्थानिय अधिकार कार्यक्रम :

एक्सनएड नेपालको सहयोगमा देउराली सोसाइटी तेह्रथुमले जिल्लाको म्याडलुड न. पा. को बडा नं. ८ र ९ साविक आम्बुड, मैन्द्यायेम गाउँपालीकाका सबै बडाहरू र फेदाप गाउँपालिकाको बडा नं. २ ओयाक्जुङमा सन् २००९ वाट र आठराई गाउँपालिकाका सबै बडाहरूमा सन् २०१५ वाट समाजमा रहेको अन्यायपुर्ण र असमान शक्ति सम्बन्धलाई न्यायोचित बनाउदै गरिबि र विभेद रहित समाजको निर्माण गर्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रम संचालन हुई आएकोछ । आ.व. २०७४/७५ मा आठराई गाउँपालिकाबाट यस कार्यक्रममा जिवीकोपार्जन तथा प्रकोप जोखिम न्युनीकरण कार्यक्रम समायोजन गरी संचालन गर्न साझेदारी सहयोग प्राप्त भएको थियो ।

आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा कुल रु. ८४,४४,४९। बरावरको खर्च भएकोछ । यस कार्यक्रम अन्तर्गत ६ जना महिला र ५ जना पुरुष कर्मचारीहरू गरी जम्मा ११ जना कार्यरत रहनुभएकोछ । आठराई गापामा रिफ्लेक्ट केन्द्रहरूमा गरिएको सहिजकरणवाट कृपक सम्हका ३६९ जना किसानहरूले कृपी तथा पश सेवा उपकेन्द्रहरूवाट प्रवाह हुने सेवा सुविधाहरू (मिनिकिड्स, प्लाष्टिक पोखरि तथा विभिन्न फलफुलका विरुवाहरू) छुट अनुदानमा प्राप्त गर्न सक्षम भएकाछन् । यसैगरी ११० जना किसानहरू प्रांगरिक खेतिमा लाग्न सुरुवात गरेका छन्, १०१ जना किसानहरू रासायनिक मल न्युनिकरणमा लागेका छन् । सो क्षेत्रमा रासायनिक मल न्युनिकरण गर्दै जानै, स्थानिय जैविक विषादीको प्रयोग गर्ने, मानवसुत्र, पशुको मुत्रलाई मल तथा रोग किरा नियन्त्रणको लागि प्रयोग गर्ने अभ्यासहरू सम्बद्धयले गरिरहेका छन् । छातेको नागेश्वरिमा १५ जना किसानहरू कपास खेतिमा लागि परेको पाईइकोछ भने ६१ घरधुरीले सुधारिएको गोठ निर्माण गर्न सफल भएकाछन, ६० जनाले बाखा तथा वंगुर पालन तथा तरकारी खेतिमा लागी आय आर्जन गरिरहेकाछन । ईवा स्वास्थ्य चौकीमा ३० हजार र खाम्लालुड स्वास्थ्य चौकीमा २४ हजार रूपैयां बरावरको स्वास्थ्य उपचार सामग्री प्रदान गरिएकोछ ।

विपद व्यवस्थापनको क्षेत्रमा आठराई गाउँपालिकासंगको साझेदारीमा कार्यक्रम संचालन गरिएकोमा छातदूंगामा २५४ जना सदस्यहरू विपद व्यवस्थापन सम्बन्ध आधारभुत जानकारी प्राप्त गर्न सक्षम भएका छन् भने ३१ जनाले प्राथमिक उपचार सम्बन्ध आधारभुत तालिम प्राप्त गरेका

छन। आठराईको छातेढूंगामा अग्नि नियन्त्रण गर्न आवश्यक पर्ने सामाग्रीहरु समेत सहयोग गरिएकोछ। विद्यालयहरुमा कम्पाउण्ड वालनिर्माण, व्हाईटवोर्ड सहयोग, कक्षा कोठा मर्मत तथा वालकक्षा व्यवस्थापनका लागि जम्मा ९ वटा विद्यालयहरुलाई सहयोग गरिएकोछ भने ती भौतिक सहयोगका कार्यहरुवाट विद्यार्थीहरुलाई वालमैत्रि सुरक्षित बातावरणमा शिक्षा लिन सहज भएकोछ। यसवाट २५० जना बालबालिकाहरु प्रत्यक्ष रूपमा लाभान्वित भएका छन। विपन्न बालबालिका छात्र छात्रावृत्ति अन्तर्गत स्कुल व्याग तथा स्टेशनरी सहयोग र सहिजकरणवाट ७२ जना अनियमित भएका बालबालिकाहरु नियमित रूपमा विद्यालय जान थालेको पाईएकोछ। ७ वटा विद्यालयहरुमा प्राथमिक उपचार सामाग्री, ९ वटा विद्यालयहरुमा खेल सामाग्रीहरु सहयोग गरिएको साथै १५ वटा विद्यालय स्तरिय बालक्लव गठन भएका छन भने चित्रकला तालिम र बाल अधिकार तालिमबाट जम्मा ८७५ जना बालबालिकाहरु प्रत्यक्ष रूपमा लाभान्वित भएकाछन।

महिला हिंसा न्युनिकरण तथा महिलाहरुको क्षमता विकासको क्षेत्रमा पनि विभिन्न कृयाकलापहरु संचालन गरिएकोछ। ग्रामीण महिलाहरुको संजाल महिला अधिकार मंचको क्षमता विकास, महिला हिंसा विरुद्ध संगठित शक्ति निर्माण गर्न सहिजकरण गरिएकोछ। यो आ.व. मा ४ जोडीले संयुक्त लालपुर्जा वनाएका छन। आठराई क्षेत्र समेट्ने गरि क्षेत्रिय महिला अधिकार मंचको सकृयतामा २ लाख १० हजार रूपैयांको हिंसा पीडित महिला आपतकालिन सहयोग कोषको स्थापना भएकोछ। महिला हिंसा न्युनिकरण र महिलाहरुको क्षमता विकासका लागि प्रस्तावना लेखन तालिम, अन्तर्राष्ट्रिय महिला दिवश, घरेलू हिंसा तथा कसर सजाय ऐन अभियुक्तिकरण, न्यायिक समितिको काम कर्तव्य अधिकार, महिला अधिकार सम्बन्धी कानूनि प्रावधानहरुमा क्षमता विकास, प्रजनन स्वास्थ्य अधिकार सम्बन्धी क्षमता विकास कार्यक्रमहरु संचालन गरिएकोछ। यसवाट १६३ जना महिलाहरु न्यायिक समिति, प्रशासनिक तथा आदालति काम कार्वाहीको प्रकृयाहरुको बारेमा जानकार भएकाछन भने १९० जना किशोरीहरुले यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी जानकारी पाएका छन। त्यस्तै ४१ जना किशोरीहरु हृयाण्ड मेड स्यानिटरी प्याड निर्माण गर्न सक्ने भएका छन।

५ वटा सामुदायिक शिसु हेरचाह केन्द्रहरु संचालनमा सहयोग तथा सहजिकरण गरि केन्द्रको भवन तथा खानेपानी, किचेन, खेल सामाग्रीहरु व्यवस्थित भएका छन भने केन्द्रलाई निरन्तर संचालन गर्नको लागी कोषको रूपमा २,७०,०००। देखि ४,८०,००० सम्म रकम जम्मा गर्न सक्षम भएकाछन भने त्यसको व्याजबाट हेरालुलाई मासिक पारिश्रमिक दिन सक्षम भएकाछन। शिसु हेरचाह केन्द्रहरुबाट १२५ घरपरिवारले प्रत्यक्ष अप्रत्यक्ष रूपमा सेवा लिईरहेका छन्।

यस आ.व. २०७४।७५ मा स्थानिय अधिकार कार्यक्रमबाट जम्मा ३५१८ जना पुरुष र २२७० महिला गरि जम्मा ५७८८ जना लाभान्वित भएकाछन्।

(२) गरीबी निवारण कार्यक्रम :

गरिवि निवारण कोषको सहयोगमा फेदाप गाउँपालिकाका सबै वडाहरु (साबिक: सम्दु, इसिबु, सिम्ले, जलजले, ओयाक्जंग) मा वि.सं.२०६६ सालबाट र मैन्छ्यायम गाउँपालिकाका सबै वडाहरु (साबिक: पौठाक, श्रीजुंग, मोराहांग) मा २०७३ सालबाट अति बिपन्न तथा लक्षित घरधरीहरूलाई संगठित गरी उनिहरु कै सहभागितामा बिकास निर्माण गर्ने र बिंद्यमान गरीबी घटाउने उद्देश्य राखिएकोछ । जम्मा १०७ वटा सामुदायिक संस्थाहरूमा १९७३ जना सदस्यहरु रहनु भएकोछ जसमा ९० प्रतिशत महिला र १० प्रतिशत पुरुष सदस्यहरु हुनु हुन्छ । आय आर्जन उप परियोजना अन्तरगत सोभै सामुदायिक संस्थाहरूमा बिउं पुंजीको रूपमा गरीबी निवारण कोषमा रु.२,५५,६१,६०४। उपलब्ध भई परिचालनमा रहेकोछ ।

ढाका व्यवसाय प्रबर्द्धन तर्फ भने ढाका डिजाईन तालिम जिल्ला भरी नै संचालन भएको थियो । ढाका उद्यमीहरूलाई व्यवसायिक योजना बनाउन तालिम दिइएको थियो भने घम्तिकोष परिचालन तथा लेखा र अभिलेखीकरण सम्बन्धि तालिम प्रदान गारेयो । सदरमुकाम म्याडलुड बजारमा ढाका वुनाईका लागि सामुदायिक सुविधा केन्द्र स्थापना गरियो र ढाका उद्यमीहरूको उत्पादनहरु विक्री गर्न कुरुम्बाड ढाका कपडा उद्योगसंग समन्वय भएकोछ । नव निर्वाचित स्थानीय तहहरूसंग कार्यक्रमको वारेमा छलफल भएकोछ । गरीबी निवारण कोषले आयोजना गरेको बृहद मेलामा तेह्रथुमबाट ढाका उद्यमीहरूको सहभागिता रहेको थियो । ढाका डिजाईन तालिममा परम्परागत भन्दा केही फरक कलर म्याचिड गर्न सिकाइए अनुसार हाल पनि कतिपय उद्यमीहरूले महिला उद्यमी महासंघ काठमाण्डौबाट अंडर पाएर कपडा विक्री गरी रहेका छन् । यस प्रकारका ढाका उद्यमी समुहहरु तेह्रथुममा ३५ वटा गठन गरिएकाछन् जसमा कुल रकम रु ८६,१६,६००। रूपैयां घुम्तिकोष रकम परिचालन भई रहेकोछ । यी ३५ वटा समुह र एकवटा छाता संघमा गरी जम्मा ६३५ जना सदस्यहरु रहनु भएकोछ जसमा ९९ प्रतिशत महिला र १ प्रतिशत मात्र पुरुष रहनु भएकोछ ।

गरीबी निवारण कोष/जापान सामाजिक विकास कोष अन्तरगत संचालित ढाका व्यवसाय प्रबर्द्धन कार्यक्रमका व्यवसायिहरु र अन्य उद्यमीहरूलाई उत्प्रेरित गर्न छथर गाउँपालिकाले लागत साफेदारी गरेको थियो । जसबाट स्थानीय उत्पादनहरूलाई स्थानीय बजारमा ल्याउने र स्थानीय बजारबाट अन्यत्र पनि विक्री गर्न मद्दत पुग्ने उद्देश्यले प्रत्येक वडाहरूमा ट्रेडिङ ईन्टरप्रेनियर (व्यापारिक उद्यमी) पहिचान गरेर नीज मार्फत स्थानीय स्तरमा खरीद विक्री हुने प्रबन्ध मिलाइएकोछ भने छथर क्षेत्रकै केन्द्रमा रहेको शुक्रवारे बजारमा भने छथर कोशेली घर स्थापना भएकोछ जहांबाट पनि स्थानीय उत्पादनहरु खरीद विक्री हुने बन्दोवस्त भएकोछ ।

गरीबी निवारण कार्यक्रम वहिर्गमन भएकोले उल्लेखित सबै सामुदायिक संस्थाहरु स्थानीय तहहरूमा सुचीकृत गरिएकाछन् । यी कार्यक्रमहरूमा यस वर्ष रु २६,२३,२७०। खर्च भएकोछ ।

(३) स्थानिय शासन तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रम (LGCDP):

यो कार्यक्रम संघीय मामिला तथा स्थानिय विकास मन्त्रालयको संयोजन तथा विभिन्न विकास साफेदारहरूको सहयोगमा तत्कालिन जिविस तेह्रथुमको सेवा प्रदायक संस्था भई देउराली सोसाइटीले २०७१ चैतवाट जिल्लाको छ्वार गाउँपालिकाको सबै वडाहरू साविक आडदिम, हमरजुङ, फाकचामारा, पञ्चकन्या, ओखे र सुदापमा रुपान्तरणीय सामाजिक परिचालनको माध्यमवाट नागरिक सचेतना केन्द्र र वडा नागरिक मञ्चको माध्यमवाट नागरिक शसक्तिकरण, क्षमता विकास, सामाजिक उत्तरदायित्व, सेवा प्रवाहमा सुधार गराउने उद्देश्यले यो कार्यक्रम संचालन भइरहेकोछ । यो आवमा प्रशासनिक तर्फ १५५३३३ वरावरको खर्च भएकोछ । यस कार्यक्रममा १ जना कार्यक्रम संयोजक र ८ जना सामाजिक परिचालक कार्यरत रहेकाथिए ।

जनप्रतिनिधीहरू नरहेको अवस्थामा सामाजिक परिचालन मार्फत नागरिक र राज्यविचको सम्बन्ध सुदृढिकरण गर्ने, स्थानिय स्तरका निर्णय प्रकृयामा विषेश गरेर सामाजिक आर्थिक रूपमा पछि पारिएका महिला वालवालिका तथा विपन्न वर्गका नागरिकहरूको अर्थुर्पण सहभागिता वृद्धि गर्ने, सहभागितामुलक योजना तर्जुमा प्रकृयालाई संस्थागत गरी जनउत्तरदायी शासन प्रणाली मार्फत नागरिकहरूलाई छिर्टा गुणस्तरिय र पारदर्शी सेवा दावी गर्न सक्षम वनाउने लक्ष्य र उद्देश्यले ७२ वटा वडा नागरिक मञ्च र १६ वटा नागरिक सचेतना केन्द्र संचालनमा रहेका थिए ।

आ.व.०७४/०७५ मा वडा नागरिक मञ्चको मासिक वैठक संचालन, नागरिक सचेतना केन्द्रमा जिविकोपार्जन सुधार कार्यक्रम कार्यान्वयनमा सहजिकरण, नासकेमा रिफ्लेक्ट विधिवाट साप्ताहिक रूपमा सुमुदाय सशक्तिकरणका लागि छलफल जस्ता गतिविधिहरू संचालनमा रहेका छन् । वस्ति स्तरको योजना छनौटमा सहजीकरण, स्थानिय तहको निर्वाचनमा सहयोग, स्थानिय स्तरमा संचालित योजनाहरूको उपभोक्ता समितिहरू गठन, काम कर्तव्य र अधिकारवारे सहजिकरण, योजनाहरूको अनुगमन, नेपाल सरकारको राष्ट्रिय अभियानहरू सुधारिएको चुल्हो, वालमैत्री, वातावरण मैत्री, खुल्ला दिशामुक्त अभियान सफल वनाउन नियमित सहजिकरणका साथै साविक गाविस तथा वडा कार्यलयको दैनिक कार्यसम्पादनमा सहयोग पूऱ्याउने कार्य गरिएकोछ । २०७४ साल पौष १६ गतेवाट कार्यक्रम र कमचारी स्थानिय निकायलाई हस्तान्तरण गरिएकोछ ।

(४) वाल अधिकार तथा शान्ति शिक्षा कार्यक्रम (CRP):

मानव अधिकार मञ्च इलामको सहयोगमा देउराली सोसाइटी तेह्रथुमले जुन १, २०१६ वाट ३० मे २०१८ सम्म जिल्लाको छ्वार गाउँपालिकाको भगवती मावि ओखे, सरस्वती मावि हमरजुङ, शारदा मा.वि हमर्जुङ, जनता मा.वि आडदिम, मच्छन्द्र मा.वि सुदाप, नविन शिक्षा सदन मा.वि फाकचामारा, सिद्ध गणेश मा.वि बतासे, सरस्वति मा.वि आडदिम गरी आठ वटा माध्यमिक विद्यालयहरू, लालिगुरास नगरपालिकाको सिंहवाहिनी मावि स्याडलुङ, नगरपालिकाको सिंहवाहिनी मावि स्याडलुङ, नारायण

मा.बि साब्ला, फेदाप गाउँपालिकाको सिद्धकाली मावि ओयाक्जुड, शंकर मावि जलजले, महाकाली मावि सिम्ले, इसिवु मावि इसिवु, सम्दुमावि सम्दु र आठराई गाउँपालिकाको कृष्ण मावि डाडागाउँ सक्रान्तिमा बालअधिकारको संरक्षण र सम्बर्धन गरी बालदुर्ब्यवहार मुक्त समाज निर्माण गर्ने अभिप्रायले कार्यक्रम संचालन गरिएकोछ । आ.व. २०७४/७५ मा भने छथर गाउँपालिकाको साखेदारी सहयोग समेत रहेकोछ । बालमैत्री विद्यालय निर्माण गर्ने र स्थानिय सरकार र सरोकारवालाहरूलाई बालअधिकारको क्षेत्रमा काम गर्ने प्रेरीत गर्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रम संचालन भइरहेकोछ । यस कार्यक्रम अन्तर्गत २ जना कर्मचारी परिचालित गरिएको थियो । यस आवमा जम्मा रु ११,४१,७५०। वजेट खर्च भएको थियो ।

यस कार्यक्रम अन्तर्गत जिल्लास्तरीय सरोकारवालाहरूसंगको अन्तर्किया कार्यक्रम, बडास्तरीय सरोकारवालाहरूसंगको अन्तर्क्रिया कार्यक्रम, बालक्लब गठन तथा पुनर्गठन, बालसंरक्षण समिति गठन तथा अद्यावधिक, बालसंरक्षण समितिको क्षमता विकास तालिम, बालक्लबका लागी क्षमता विकास तालिम, बडास्तरीय बालसंब्जाल गठन गरिएकोछ । बालक्लबका संरक्षक शिक्षकहरूका लागि क्षमता विकास तालिम संचालन, पस्तकालय व्यवस्थापन तथा भित्तेपत्रिका प्रकाशन सम्बन्धी तालिम, यसैगरी भित्तेपत्रिका प्रकाशनका लागी सामग्री वितरण, अतिरिक्त क्रियाकलाप संचालनका लागि ५ वटा बालक्लबलाई र ३ वटा विद्यालयलाई सहयोग, विद्यालयस्तरीय सेयरीड, कार्यक्रमको दिगोपना विषयक छलफल, संरक्षक शिक्षकहरूसंगको सेयरीड बैठक, शान्तिको लागि हाम्रो अभियान रेडीयो कार्यक्रम उत्पादन तथा प्रसारण, पत्रकारहरूविच बालबालिकाका सबालहरू र बाअधिकार विषयमा भेटघाट कार्यक्रम, विद्यालयलाई प्राथमिक उपचारका लागि सामग्री वितरण, छात्रामैत्री आराम कक्ष निर्माण लगायतका कार्यक्रमहरू संचालन गरिएकोछ । द वटै विद्यालयमा भित्तेपत्रिका प्रकाशन बोर्डहरू वितरण, सेनेटरी प्याड डिस्पोज गर्ने चुलो (ईन्सिनरेटर) व्यवस्थापनमा सहयोग, महिनावारी व्यवस्थापन सम्बन्धि सचेतना तालिमहरू संचालन भएका छन् । जिल्लास्तरीय कार्यशाला, सबै स्थानिय तहमा बालसंरक्षण कार्यविधि निर्माण गर्ने विषयमा छलफल साथै साखेदारीमा कार्यक्रमहरू सम्पन्न भएका छन् । बालक्लबहरू र विद्यालयले वजेट सिर्जना गरेर अतिरिक्त कृयाकलाप साप्ताहिक, मासिक रूपमा हुन थालेकाछन् । बालक्लबले आफै नियमित रूपमा वैठक बसेर योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरी रहेका छन् ।

(५)पुर्ण सरसफाई कार्यक्रम :

ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाई कोष विकास समिति (फण्डवोर्ड) को आर्थिक सहयोग र साविकका गाविस समेतको साखेदारीमा सहयोगी संस्था देउराली सोसाइटीले पुर्ण सरसफाई अभियान संचालन गरिएको हो । तेह्रुम जिल्लाका साविकका गाविसहरू सक्रान्ति, इसिवु, सिम्ले, जलजले, हमरजुड, सुदाप र पञ्चकन्यामा यो अभियान संचालन गरेर अन्ततः तिनीहरूलाई पुर्ण सरसफाई उन्मुख स्वघोषणा गरिएका छन् ।

अभियानहरू विद्यालय, टोलवस्ति र वडा स्तरमा संचालन भएका

थिए । चर्पी नभएको घरमा चर्पी निर्माण, घरभित्रको धुवांमुक्त गराउन सधारिएको चुलो निर्माण, प्रत्येक घरघरमा चाड र जुठ्यान निर्माण, घरबाट निस्कासित हुने फोहरको वर्गीकरण, घरबाट निस्कने पानीलाई व्यवस्थित गरी खाडलमा या करेसावारीमा विसर्जन गर्ने कार्यहरु गर्न उत्प्रेरित गरिएको थियो । यसरी नै व्यक्तिको सरसफाई, घरवरीपरी सरसफाई गर्ने, खानाखान अधि पछि, फोहर र विरामी छोए पछि सावन पानीले हातधुने वानीको विकास गर्ने लगायतका कार्यहरु वर्खाईएको थियो । विद्यालय र सार्वजनिक स्थानहरु, बाटोधाटो, पानी कुलो चौतारो, हाटबजार स्थलको सरसफाई, फोहर राख्ने कन्टेनरको प्रबन्ध गर्नेको थियो । १८ महिना अवधिको कार्यक्रममा हमरजुड र पञ्चकन्या गाविसमा भने एकमहिना अवधि थप गरि अभियान सफल भएको थियो । १ महिनाको प्रशासनिक खर्च छथर गाउँपालिकाले लागत साफेदारी गरेको थियो । यस अभियानबाट ७ वटा साविकका गाविसमा बसोबास गर्ने ३८३१ घरपरिवारका १९२३८ जनसंख्या लाभान्वित भएकाछन् । कार्यक्रममा १६ जना कर्मचारी खटिएका थिए ।

(६) ग्रामिण खानेपानी तथा सरसफाई कार्यक्रम :

जिल्ला सरसफाई तथा स्वच्छता समन्वय समिति (D-WASH-CC), तेह्रथुमले छ्नौट गरेको आठवटा ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाई आयोजनाहरु फण्डवोर्डको आर्थिक सहयोग र देउराली सोसाइटीको प्राविधिक सहयोगमा साविकका सातवटा गाविसहरुमा द वटा आयोजनाहरु निर्माण भएकाछन् । जसवट द२४ परिवारका ४३५६ सदस्य स्वच्छ पीउने पानीबाट लाभान्वित बन्न पुगेकाछन् । यी आयोजनाहरु करीब १० महिना अवधिमा पूरा भएका हुन् । जसमा फण्डवोर्डबाट रु ३,५७,६६,४४७ रुपैयां सहयोग प्राप्त भएको थियो भने उपभोक्ताले रु ५,४५,८६९। रुपैयां स्वलगानी गरेका थिए र साविकका गाविसहरुबाट रु १०,०५,०००। रुपैयां सहयोग प्राप्त भएको थियो भने उपभोक्ताले रु १,१४,५३,२७। वरावरको जनश्रमदान जुटाउनु भएको थियो ।

आठवटा आयोजना मध्ये चापाबोटे र सापकोटा स्किमहरु लिफ्ट सिष्टमकाछन् । समदाय भन्दा तल रहेको पानी समुदाय भन्दा माथि विद्युतको प्रयोगबाट तानेर वितरण गरिएकोछ । चापाबोटे डबल लिफ्ट गरिएको र भर्टिकल उचाई २३५ मीटरजसितछ भने सापकोटा सिङ्गल लिफ्टद्वय जसलाई ११९ मीटर माथि मुहानको पानी तानेर वितरण गरिएकोछ । आयोजनाको कुल लागतको २० प्रतिशत उपभोक्ताको जनश्रमदान, हार्डवेयर लागतको २.५ प्रतिशत रकम उपभोक्ताले नगद व्यहोर्नपर्ने फण्डवोर्डको नीति अनुसार उपभोक्ताबाट योगदान भएको हो । बडा समिति मार्फत गाउँपालिकाबाट पनि रु १ लाख देखि ५ लाखसम्म आर्थिक सहयोग पनि उपलब्ध भएको थियो ।

आयोजनाको कार्य समय मै गुणस्तरी ढंगले सम्पादन गर्न जवाफदेहीताको विधि जागरण कार्यक्रम पनि संचालन गरिएको थियो । जनप्रतिनिधिहरुबाट पटक पटक अनुगमन भएको, विशेष गरी सम्बद्ध वडाका वडाध्यक्ष र सदस्यहरु बढी खटिनु भएको थियो । आठवटा स्किमका लागि २१

जना कर्मचारी खटिएका थिए । दश महिनामा सम्पन्न गर्नु पर्ने आयोजनाहरू ज्यादै कठिन परिश्रम जँटाएर समयमा कार्य सम्पन्न गरिएको थियो ।

आयोजनाको दीगोपनाको लागि मर्मत संभार कोष प्रत्येक स्किममा स्थापना गरिएकोछ जसमा आयोजना सम्पन्न हुँदाको खवतमा वचत भएको रकम र सामग्री पनि सोही कोषमा थप गारेकोछ । आयोजनाको कुल लागतको ३ प्रतिशत रकम उपभोक्ताले संकलन गरी वैकमा वचत गरेकाछन् । खानेपानीको अभावग्रस्त क्षेत्रमा निर्माण भएका आयोजनाहरू सम्पन्न भए पाइँ उपभोक्ताहरूले हर्षोल्लासका साथ उद्घाटन समारोह आयोजना गर्नु भएकोछ । तर हालसम्म आठवटा मध्ये साक्चुवा, कंसुवा र देउराली स्किमले मात्र उद्घाटन समारोह आयोजना गरिसेकाछन् ।

७. उद्यम विकास रणनीतिक योजना तर्जुमा

देउराली सोसाइटी आफै एक श्रोत केन्द्रको रूपमा विकास भई रहेकोछ । यस क्रममा आफ्नो दक्षता अनुसारको सेवा प्रदान गर्ने कार्यक्रममा संलग्न हुने शिलशिलामा नगर तथा गाउँपालिकाहरूको ५ वर्षे उद्यम विकास रणनीतिक योजना तर्जुमा गरियो । सप्तरी, उदयपर, खोटाड, तेह्रथुम, धनकुटा र भोजपुर जिल्लाका १३ वटा स्थानीय तहहरूको रणनीतिक योजना तर्जुमा गर्ने कार्य सम्पादन गरिएकोछ । जसका लागि संस्थाले आवश्यक मानवीय श्रोतहरूको व्यवस्थापन गरी खटाइएको थियो । एकवटा स्थानीय तहको रणनीतिक योजना तर्जुमा गर्दा कम्तिमा रु १०००००० देखि बढीमा रु १५००००० सम्मको वर्जेटको व्यवस्था भएको थियो ।

उद्यम विकास योजना तर्जुमा गर्दा गाउँ/नगर उद्यम विकास योजना निर्देशिका वमोजिम स्थानीय तहमा सुचना तथा तथ्यांक संकलन गरियो जसको लागि गणकहरूलाई अभिमुखीकरण गरी तथ्यांक एवं सुचना लिने कार्य गरिएको थियो । द्वितीय श्रोतको उपयोग गर्नुका साथै स्थानीय सरोकारवालाहरूबाट समह कार्य गरी विवरणहरू प्राप्त गरिएको थियो । जसमा संस्थाको तर्फबाट कार्यक्रम निर्देशकले टिमलाई संयोजन गर्नु भएको थियो । यसरी योजना तर्जुमा गरेर औपचारिक रूपमा ५ वर्षे रणनीतिक योजना हस्तान्तरण गरिएको थियो । यसरी रणनीतिक योजना तर्जुमा गरिएका स्थानीय तहहरू र साझेदार संस्थाहरू तपसिल वमोजिमका रहेको थिए ।

क्र.सं. स्थानीय तहहरू

- १ भोजपुरको पौवाडुडमा गाउँपालिका
- २ भोजपुरको भोजपुर नगरपालिका
- ३ उदयपरको वेलका नगरपालिका
- ४ सप्तरीको सप्तकोशी नगरपालिका
- ५ धनकुटाको महालक्ष्मी नगरपालिका
- ६ धनकुटाको धनकुटा नगरपालिका
- ७ तेह्रथुमको म्याडलुड नगरपालिका
- ८ तेह्रथुमको आठराई गाउँपालिका

साम्रेदार निकायहरू

- घरेलु समिति, भोजपुर
घरेलु समिति, भोजपुर
मेडेप, उदयपुर र वेलका नगरपालिका ।
मेडेप, उदयपुर र सप्तकोशी नगरपालिका ।
घरेलु समिति, धनकुटा र महालक्ष्मी नगरपालिका
घरेलु समिति, धनकुटा र धनकुटा नगरपालिका
मेडेप, विराटनगर र म्याडलुड नगरपालिका
मेडेप, विराटनगर र आठराई गाउँपालिका

९ तेहथुमको छ्थर गाउंपालिका	मेडेप, विराटनगर र छ्थर गाउंपालिका
१० तेहथुमको फेदाप गाउंपालिका	घरेलु तेहथुम ।
११ तेहथुमको लालि गुरांश नगरपालिका	घरेल तेहथुम र लालिगुरांश नगरपालिका
१२ खोटाङ्को दिक्तोल मझवागढी रूपाकोट नपा	मेडेप, उदयपुर
१३ हलेसी तुवाचुड नगरपालिका	मेडेप, उदयपुर

८. छ्थर गाउंपालिकासंग साझेदारी कार्यक्रम

देउराली सोसाइटीले छ्थर गाउंपालिका क्षेत्रभित्र संचालन गरी रहेको कार्यक्रमको पुरक कार्यक्रमको रूपमा छ्थर गाउंपालिकासंग आ.व. २०७४। ७५ मा साझेदारी कार्यक्रम संचालन गरियो। जसमा पुर्ण सरसफाई अभियानको अवधि २०७४ पौष महिनामा समाप्त भएकोमा हमरजुड र पञ्चकन्यामा वडा स्वघोषणा गर्न थप १ महिना अतिरिक्त समय कर्मचारी खटाउन आवश्यक देखियो। सो एक महिनाको कर्मचारीको तलब खर्च देउराली सोसाइटी र छ्थर गाउंपालिकाले आधा आधा व्यहोर्ने गरी कार्यक्रम संचालन गरियो र अन्ततः ती दुवै वडाहरू पर्ण सरसफाई उन्मुख स्वघोषणा सफल भयो। देउराली सोसाइटीले गरीबी निवारण कोष/जापान सामाजिक विकास कोष अन्तरगत ढाका व्यवसाय प्रबर्द्धन कार्यक्रम संचालनमा थियो। सो कार्यक्रममा छ्थर गाउंपालिकासंग साझेदारी गरेर मेडेप/मेडुपा कार्यक्रमसंग सम्बद्ध र अन्य सरोकारवाला पक्षहरुवाट प्रबर्द्धित एवं आफै नै प्रयाशबाट व्यवसायिक बनी रहेका उद्यमीहरुका लागि उद्यमशीलता विकासका लागि बजार सेवा विस्तार कार्यक्रम पनि संचालन गरियो। जसमा स्थानीय उत्पादनहरुको प्रदर्शनका साथै छ्थर गाउंपालिकाका छ वटै वडाहरूमा वडा उद्यम विकास समिति गठन गरियो र एकजना ट्रेडिङ ईन्टरप्रेनियर (व्यापारिक उद्यमी) छनौट समेत गरियो। जसले स्थानीय उत्पादनहरू स्थानीय स्तरमा खरीद विक्री गर्ने सेवा प्रदान गर्नेछ भने सबै वडाहरूको केन्द्रमा पर्ने शुक्रवारे बजारमा छ्थर कोशेली घर स्थापना भएकोछ। जसले आन्तरिक र वाह्य बजारीकरणको सेवा उद्यमी व्यवसायिहरुलाई प्रदान गर्नेछ। जसको संचालकमा मनकुमारी लिम्बु रहनु भएकोछ।

यसै गरी मानव अधिकार मञ्च नेपालको सहयोगमा देउराली सोसाइटीले वाल अधिकार तथा शान्ति शिक्षा कार्यक्रम छ्थर गाउंपालिकाको दुईवटा वडाहरूमा अधिल्लो वर्ष संचालन गरिएकोले यस वर्ष थप ४ वटा वडाहरूमा कार्यक्रम संचालित थियो। ती मध्ये तीनवटा वडाहरूमा २२ वटा मा वि हरू रहेकोमा कार्यक्रमले ११ वटा मा वि लाई मात्र समेट्ने अवस्था विद्यमान रहेकोमा छ्थर गाउंपालिकासंगको साझेदारीमा कैनै पनि विद्यालय नछुटाई कार्यक्रम संचालन गर्ने गरी सम्भूता गरियो। यसको अलावा किशोर किशोरी शिक्षा, महिनावारी व्यवस्थापन र घरेलु सेनिटरी प्याड बनाउने सीप विकास, छात्रा शौचालयमा ईन्सिनरेटर जडान, प्रत्येक विद्यालयमा आरामकक्ष व्यवस्थापनका कार्यहरू पनि छ्थरका ९ वटै मा वि हरूमा गरिएको थियो। यसको अलावा अन्यत्र विद्यालयहरूमा भैं कार्यक्रमले समेटिएका ३ वटा विद्यालयहरूमा पनि वाल क्लव गठन र क्षमता विकास, संरक्षक शिक्षकको

प्रबन्ध, अतिरिक्त कृयाकलाप संचालनबाट वाल प्रतिभा विकास, पुस्तकालय प्रबन्ध, वाल मेगाजिन प्रकाशन आदि सबै प्रकारका कार्यहरु संचालन गरियो । छ्थर गाउंपालिकासंगको साफेदारी कार्यक्रममा छ्थर गाउंपालिकाबाट जम्मा रु १३,३७,९०४ / वरावरको आर्थिक सहयोग प्राप्त भएको थियो ।

९. आठराई गाउंपालिकासंग साफेदारी कार्यक्रम

आठराई गाउंपालिका र देउराली सोसाइटी वीच साफेदारी गरेर जीविकोपार्जन तथा प्रकोप जोखिम न्युनीकरण कार्यक्रम संचालन गरिएको थियो । मिति २०७४ बैशाख देखी आषाढसम्मको अवधिमा संचालन गरिएको यस कार्यक्रममा मुख्य रूपमा रासायनिक मलको प्रयोगमा कमी ल्याएर प्राङ्गारिक खेतीलाई प्रोत्साहन दिइएको, गोठ सुधार गरेर पश मल मुत्रको संकलन गरेर जैविक विषादी निर्माण र जैविक खेती तर्फु किसानहरूलाई आकर्षित गरिएको थियो । व्यवसायिक खेतीका लागि जिल्ला वाहिर अद्ययन भ्रमण गरी अभिरुचीपुर्वक अवलोकन कार्य भएको थियो । यसैगरी प्रकोप जोखिम न्युनीकरण सम्बन्ध जनसचेतना बढ़ि गरियो भने प्राथमिक उपचारको ज्ञानसीप चैनि हस्तान्तरण गरिएको थियो । विशेष गरी आगलागिबाट वच्च र वचाउने ज्ञानसीपको विकास गरी अग्नि नियन्त्रणका सामग्री औजारहरु पनि हस्तान्तरण गरिएको थियो । छाते ढुङ्गामा लक्षित गरिएको प्रकोप जोखिम न्युनीकरण सम्बन्ध नक्षाङ्कन र योजना बनाउने, बक्षारोपण गर्ने र वर्षादिको पानी संकलनका लागि पोखरी निर्माणको कार्य पानी गरिएको थियो । यस कार्यक्रममा आठराई गाउंपालिकाबाट रु १८८७४३०। अठार लाख सतासी हजार चारसय तीस रुपैयां खर्च भएको थियो ।

१०. श्रोत केन्द्र विकास

देउराली सोसाइटीमा आवासीय तालिम संचालन गर्न सकिने गरी देउराली श्रोत केन्द्रको स्थापना भएकोछ । शान्त र सुन्दर स्थल खुर्कुटे ओडाराको छेउमा रहेको आवासी तालिम केन्द्रमा सुविधायुक्त चर्ची, वाथरूम, शयन कक्षको प्रबन्धछ । म्याडलुड बजार देखी करीब १५ मिनट हिंडाईको दुरीमा रहेको तालिम केन्द्र बजारको कोलाहलले असर नपर्ने र तालिममै रम्न सकिने वातावरण पाउन सकिन्छ । स्थानीय उत्पादनमा आधारित स्वास्थ्य वर्द्धक खाना नास्ताको प्रबन्धछ । तालिम हलको प्रबन्ध गरिएकोछ जसमा साउण्डसिष्टम, विद्युतको वैकल्पिक प्रबन्ध सहितको टिभिमा श्रव्यदृश्य सामग्री प्रस्तुत गर्न सकिन्ने व्यवस्थाछ भने आवश्यक परेमा मल्टिमीडियोको पनि प्रबन्ध छ । सहभागीहरूको खाना र आवासीय प्याकेज सहुलियत दरमा प्रबन्ध गरिएकोछ जसमा दिनमा एकछाक मासु र एकछाक साधा खाना एवं चियानास्ता सहितको प्याकेजको दर प्रतिव्यक्ति रु ७५०। निर्धारण गरिएकोछ तर कार्यक्रममा वजेटको स्थिति हेरी अझ बढी स्तरीय या न्युनतम दरभाउ समेतको आपसी छलफलबाट सहमति गर्न सकिनेछ । तालिम गोष्ठिमा फोटोकपी गर्न, प्रीण्ट गर्न र सामान्य स्टेशनरी पनि खरीद गर्न पाईन्छ । त्यसैले सबैपक्षलाई यस श्रोतकेन्द्रमा तालिम संचालन गरी उपयोग गर्न हार्दिक आग्रह समेत गरिन्छ ।

आर्थिक प्रतिवेदन

आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ मा विभिन्न दातृनिकायको आर्थिक सहयोग र संस्थाको आन्तरिक श्रोतवाट रु ३,३२,८७,७५५। वरावरको प्रशासनिक र कार्यक्रमिक गतिविधीहरु सम्पन्न भएकाछन् । यसको लेखा परिक्षण समेत भई सकेकोछ ।

देउराली सोसाइटीलाई यस आ.व.मा आर्थिक सहयोग गर्नु हुने दात्री एवं साभेदार निकायहरु तपसिल वर्मोजिम रहेका छन् ।

दातृ एवं साभेदार निकाय

- गरीबी निवारण कोष
- एकसन एड नेपाल
- मानव अधिकार मञ्च नेपाल
- फण्डवोर्ड
- आठराई गाउँपालिका
- छ्यथर गाउँपालिका

अवधि

- वि.सं२०६६ देखी हालसम्म र वहिर्गमन भएको ।
सन् २००९ देखी हालसम्म र निरन्तरता रहने ।
सन् २०१५ देखी हालसम्म र निरन्तरताको निश्चितता नभएको ।
आ.व. २०७४/७४ र २०७४/७५ अवधि र पछि थप हुने अपेक्षा राखिएको ।
आ.व. २०७४/७५ मा र अर्को वर्ष थप हुने अपेक्षा ।
आ.व. २०७४/७५ मा र अर्को वर्ष थप हुने अपेक्षा ।

देउराली सोसाइटी आफ्नो लक्ष तथा उद्देश्य हासिल गर्न श्रोत जुटाउन भरमगद्दर प्रयत्न गरी रहेकोछ । संस्थाको भवन निर्माणमा उपलब्ध श्रोत साधनले नपुगेर कर्जा लिइएको थियो जसलाई आन्तरिक कोषबाट चूक्ता गर्ने कार्य गरिएकोछ । आन्तरिक कोष भने कार्यक्रममा व्यवस्था भएको व्यवस्थापन/शीरोभार खर्चलाई मितव्ययी गरेर वचत गर्ने, कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरुको योगदान, श्रोत केन्द्रबाट हुने आमदानी समेतबाट आन्तरिक कोषमा रकम संकलन गरिन्छ । यस वर्षको आयव्ययलाई लेखा परिक्षण प्रतिवेदनले भल्काउनेछ जसको मूल्य पृष्ठहरु तल प्रस्तुत गरिएकोछ ।

Devarali Society
Balance Sheets
As on 31st August 2025

Amount in Rs.

Sl. No.	Particulars	Sl. No.	Current year	previous year
opening balance				
A	Current Assets		392154.11	381844.51
1	Cash at bank	2	231357.89	1,1381.60
2	Cash in hand	3	3233.61	825.81
3	Long term investment	11	52775.00	52775.00
4	Advances & Due receivable	4	214556.76	261143.19
5	Stocks	5	819441.82	227048.74
6	Less : Long term loan	12	- 25100.00	- 25100.00
7	Less : Previous Audit Expenses	13	- 11100.00	- 11100.00
B	Fixed Assets		154324.81	1291765.51
1	Building	12	1182362.4	1077777.11
2	Land	13	279496.22	279496.22
3	Office Equipment	14	112022.11	82866.5
Total (A+B)			1161088.92	10728338.82
C	Source of fund			
1	Fund Received	1	2650761.58	3120200.80
Total #			3620761.58	3120200.80
TOTAL SOURCE OF FUNDS (A+B+C)			4396732.16	4341554.54
D	Application for fund			
1	Operations		301297.50	1111277.12
2	Capitalization	10	77791.51	74870.50
3	Audit Expenses		3522.00	10000.00
Total (D)			3124014.01	2635791.63
Closing balance				
E	Current Assets		141221.61	1262156.11
1	Cash at bank	6	124710.04	231.251.49
2	Cash in hand	7	1,191.01	825.81
3	Long term Investment	11	46775.00	52775.00
4	Advances & Due receivable	8	211817.82	279496.74
5	Stocks	9	- 818441.82	- 818441.82
6	Less : Long term loan	12	- 47937.7	- 47937.7
7	Less : Provision	13	- 35100	- 35100
F	Fixed Assets		1464300.51	1543241.81
1	Building	2	1027187.26	1182362.4
2	Land	13	279496.22	279496.22
3	Office Equipment	14	112022.11	112022.11
4	Audit Expenses	15	0	0
Total (E+F)			1661088.92	1161088.92
Total balance (D+E+F)			4396732.16	4341554.54

Notes of accounting policy:

Right of Use Assets & Leases

Mr. Suresh Patel
 Asst. Secretary

Suresh Patel
 9899999999

Shrikant Patel
 9899999999

Shrikant Patel
 9899999999

Shrikant Patel
 9899999999

प्रिंटरी सोसायटी

अनुसारिन वर्करिंगस ब्राया द्वारा

आदत, २०७५/७६

आवाजनी

खर्च

क्र.सं.	आवाजनीकी शरीणक	यस गत आ.व.को रकम			यस गत आ.व.को रकम			गत आ.व.को रकम
		क्रम	खर्चको सं	शीर्पक	सं	खर्चको शीर्पक	आ.व.को रकम	
१	एक्सप्रेस एड नेपाल	७००००००	८४१००००	१००००००	१	स्थानिय अधिकार कार्यक्रम	३००००००	८४४५६११
२	मानव अधिकार मञ्च नेपाल	५०००००	१११३०४९	१११३०४९	२	बाल अधिकार / बालसभी स्थ. शा. कार्यक्रम	२२५००००	११४१५७०
३	फाईलबोर्ड	५०००००	१४०९१८३२	१४०९१८३२	३	खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	५०००००	६१३३७३०४
४	वैकल्पिक उर्जा प्रबद्धन केन्द्र	१०००००			४	जैविक उर्जा कार्यक्रम	१००००००	
५	घरेलू तथा साना उद्योग विकास समिति	२००००००			५	मंडपा कार्यक्रम	३००००००	
६	छ्यायर शाउण्डपालिका	१५०००००			६	पूर्ण सरसफाई कार्यक्रम	१२५०००००	
७	आठाहाई गाउण्डपालिका	२००००००			७	प्रकोप जीवित त्युनीकरण कार्यक्रम	५००००००	१८३४१५४
८	म्याङ्गलुङ्ग नगरपालिका	२०००००			८	सामुदायिक शिष्टा हेरचाह कार्यक्रम	३००००००	२१४०५७७
९	स्थानिय सरकार	१००००००	१७६६३४८	१७६६३४८	९	भवन निर्माण तथा विस्तार	१००००००	८१९८४०
१०	आल्पिक कोष	१००००००	१७६६३४८	१७६६३४८	१०	तलबधारा	६५०००००	१२९८३५४
११	श्रोत केन्द्र	१०००००			११	वैठक सभा	७५००००	
					१२	व्यावस्थापर्कीय खर्च	१००००००	
					१३	विभिन्न कोष	१७५००००	
जम्मा		१६०००००००	२७०४८५७७	१६००००००००		जम्मा	१६००००००००	२२६९९३५७१

१. स्थानीय अधिकार कार्यक्रमका भलकहरु

१. विद्यार्थीलाई सामग्री सहयोग

२. बाल क्लवलाई अभियांत्रिकरण

३. प्लाष्टिक पोखरी चुहानडाँडा सिमखर्क

४. पूर्व बालविकास कक्षालाई सहयोग

५. बाल आवाज प्रकाशन

६. शिशु हेरचार केन्द्रको समितिलाई तालिम

२. गरीबी निवारण कार्यक्रम तर्फका भलकहरु

१. म्याडलुडमा ढाकाकपडाको साभा सुविधा केन्द्र स्थापना

२. फेदाप गाउँपालिकामा कार्यक्रम वारे छलफल

३. वृहद प्रदर्शनी काठमाण्डौमा तेह्रथुमको सहभागिता

४. ढाका डिजाईन तालिमको समीक्षा

५. ढाका डिजाईन तालिम

३. वाल अधिकार तथा शान्ति शिक्षा कार्यक्रम

१. विद्यालयमा अतिरिक्त कृयाकलाप

२. विद्यालयमा पुस्तकालय प्रबन्धक

३. सुभाव पेटीका

४. वाल क्लव तालिम

५. वाल क्लवद्वारा वाल आवाज प्रकाशन

६. छात्रा शौचालयमा जडित इन्सिनरेटर

४. पूर्ण सरसफाई कार्यक्रमको भलकहरु

१. पूर्ण सरसफाई स्व घोषणा कार्यक्रम

२. विद्यार्थीको च्याली

३. फोहर कन्टेनरमा जलाउदै

४. सुधारिएको चूलो

५. वार्डवाससीसीलाई तालिम

६. विद्यालय प्रतियोगितात्मक कार्यक्रम

५. ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाई आयोजनाका भलकहरु

१. बडा समिति पञ्चकन्यामा समन्वय वैठक

२. चापाबोटे स्किममा खरीद भएका सामग्री

३. चापाबोटे स्किममा मीटर वक्स

४. आहालडांडा स्किमका रिजर्भ ट्र्यांकी

५. शोदन स्किममा पानीको प्रयोग भएको

६. साक्चुवा उद्घाटन फेदाप अध्यक्षवाट

६. उद्यम विकास रणनीतिक योजना तर्जुमाका भलकहरु

१. धनकुटाको मेयर मन्तव्य प्रकट गर्दै

२. योजना तर्जुमा गोष्ठिमा सहभागीहरु

३. गणकलाई अभिमुखीकरण

४. समुह कार्य भई रहेको

५. समुह कार्यको प्रस्तुती

६. उद्यम विकास योजना हस्तान्तरण गर्दै

७. छथर गाउँपालिकासंग साझेदारी कार्यक्रम

१. छथर गापा वडा नं १ मा समीक्षा बैठक

२. छथर कोशेली घर उद्घाटन

३. किशोर किशोरी शिक्षा प्रदान

४. घरेलु सेनिटरी प्याड बनाउने तालिम

५. प्रविधि सहयोगमा स्प्रेयर हस्तान्तरण

६. ललिपप उत्पादन र कोशी घरमा विक्री

८. आठराई गाउँपालिकासंगको साझेदारी कार्यक्रमका भलकहरु

१. विपद नक्शाङ्कन

२. विपद जोखिम न्युनीकरण तालिम

३. कृषक अध्ययन भ्रमण

४. अग्नी नियन्त्रण तालिम

५. विपदमा उद्धार तालिम

६. अग्नी नियन्त्रणका सामग्री हस्तान्तरण

